

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 35 bus 37
1030 BRUSSEL
www.zorg-en-gezondheid.be

Aan de initiatiefnemers van de woonzorgcentra,
aan de zorgkassen,
aan de diensten maatschappelijk werk van de
ziekenfondsen
aan de sociale diensten van de ocmw's

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	5
vsb.zorgbudgetouderen@vlaanderen.be			datum
			24/01/2023

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood - Invoer vaste zorgcategorie voor bewoners in woonzorgcentrum

Geachte

Met deze brief willen wij u informeren over een wijziging rond het zorgbudget voor ouderen met een zorgbehoefte welke voor uw dienst van belang is.

Wat is het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood?

Het zorgbudget voor ouderen is voortgekomen uit de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) en werd ingevolge de 6de staatshervorming een Vlaamse bevoegdheid binnen het kader van de Vlaamse Sociale Bescherming.

Het is een zorgbudget voor 65-plussers, met een verminderde zelfredzaamheid en een beperkt inkomen die aangesloten zijn bij een zorgkas.

Het zorgbudget voor ouderen is ingedeeld in 5 categorieën. Het zorgbudget is hoger naargelang de categorie hoger is. Met dit zorgbudget wordt de financiële toegankelijkheid van langdurige en intensieve niet-medische zorg thuis of in een zorgvoorziening gefaciliteerd.

Het toegekende bedrag zorgbudget voor ouderen kan variëren van minder dan 102 euro per maand tot max. 683 euro per maand (toestand 1 december 2022). Het zorgbudget is vrij besteedbaar. Het inschalingsinstrument is voorlopig nog steeds de medisch sociale schaal.

Vanaf 1 april 2023 – automatische zorgcategorie 4 of 5 voor personen in een woonzorgcentrum

Categorie 4

Vanaf 1 april 2023 wordt er voor bewoners van een woonzorgcentrum in het kader van een zorgbudget voor ouderen geen inschaling met de medisch-sociale schaal meer afgenomen.

De bewoners van een woonzorgcentrum krijgen vanaf deze datum een zorgcategorie 4 toegewezen voor het zorgbudget voor ouderen. Zo verhogen we de betaalbaarheid van de residentiële zorg voor de mensen met een laag inkomen.

Deze maatregel wordt verantwoord door de vaststelling dat de dagprijs, die bewoners in het woonzorgcentrum betalen, niet varieert naar gelang de mate van zelfredzaamheid. Het maximumbedrag van categorie 4 voor het zorgbudget ouderen is 6.670,32¹ euro per jaar of 556 euro per maand. Dit maximumbedrag wordt wel verminderd als de aan te rekenen inkomsten de vrijstellingsgrens overschrijden.

De bestaande inkomenstoets blijft dus behouden. In functie van het inkomen en de gezinssamenstelling wordt individueel bepaald of en in welke mate het zorgbudget ouderen kan worden toegekend.

Of categorie 5

Daarnaast zal er ook maximaal rekening gehouden worden met verworven rechten:

- ouderen die vanuit de thuissituatie reeds recht hadden op een zorgcategorie 5 en verhuizen naar een woonzorgcentrum, behouden hun recht op categorie 5;
- bewoners die op 1 april 2023 in een woonzorgcentrum recht op categorie 5 hebben op basis van de medisch sociale schaal, behouden hun recht;

We breiden de groep van personen die in een woonzorgcentrum ook een categorie 5 kan krijgen nog uit. Vanaf 1 april 2023 krijgen personen in een woonzorgcentrum met een inkomensgarantie voor ouderen, ook de categorie 5 toegekend.

Voor wie gebeurt de toekenning van de vaste categorie zonder nieuwe aanvraag?

Wie op 1 april 2023 in een Vlaams erkend woonzorgcentrum verblijft en al een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood uitbetaald krijgt, krijgt op 1 april 2023 automatisch de nieuwe zorgcategorie toegekend en het nieuwe maandbedrag zorgbudget voor ouderen toegewezen. De zorgkas baseert zich hiervoor op de gegevensstroom met verblijven in een woonzorgcentrum in eWZCfin, de applicatie binnen de Vlaamse Sociale Bescherming voor de (Vlaams erkende) woonzorgcentra.

¹ De bedragen in deze nota zijn de toepasselijke bedragen na indexering in december 2022.

Wie na 1 april 2023 in een Vlaams erkend woonzorgcentrum verblijft en al een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood uitbetaald krijgt, krijgt ook automatisch de nieuwe categorie toegekend en het nieuwe bedrag toegewezen. Bij deze groep worden de financiële gegevens die elektronisch beschikbaar zijn, geactualiseerd, wat dus zal leiden tot een aanpassing van het bedrag op basis van de nieuwe inkomenstoets. Het bedrag zal als gevolg van deze herziening meestal stijgen, maar het kan ook dalen.

Voor deze personen wordt de nieuwe regeling dus automatisch toegepast en dient u **geen** aanvraag of herziening van het zorgbudget voor ouderen in te dienen. De zorgkas zal voor deze groep de zorgbehoevende informeren en het nieuwe bedrag toepassen.

Voor wie gebeurt de toekenning van de vaste categorie pas na een aanvraag of herziening?

In de volgende gevallen moet voor een bewoner een aanvraag of herziening van het budget voor ouderenzorg worden ingediend:

- De persoon verblijft in een woonzorgcentrum en krijgt geen zorgbudget voor ouderen met een zorgnood uitbetaald.
- De persoon verblijft in een woonzorgcentrum, maar is met dit verblijf niet gekend in eWZCfin, de applicatie binnen de Vlaamse Sociale Bescherming voor de (Vlaams erkende) woonzorgcentra. Bijvoorbeeld bij een verblijf in de Brusselse rusthuizen of verblijf in een Vlaams erkend woonzorgcentrum waarbij de persoon nog onder de federale financiering valt.

Vanaf 1 april 2023 wordt de aanvraag of herziening bij voorkeur ingediend vanaf het moment dat het woonzorgcentrum de opname in eWZCfin gemeld heeft. Voor een herziening is er drie maanden de tijd om deze te melden. Bij een eerste aanvraag gaat de beslissing in de maand na de aanvraag.

Om te grote achterstanden te vermijden ten gevolge van het massaal indienen van aanvragen of herzieningen wensen we te benadrukken dat het indienen van een aanvraag of herziening enkel nuttig is in het geval het inkomen van de bewoner laag is. Verderop in deze nota kan u meer informatie vinden over wat een laag inkomen juist inhoudt en vanaf wanneer een aanvraag indienen geen zin meer heeft.

In bijlage 2 en 3 kan u ook de algemene principes van de inkomensberekening vinden alsook enkele voorbeelden van de berekening raadplegen.

Personen met een inkomensvervangende of integratietegemoetkoming

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood is niet cumuleerbaar met de inkomensvervangende tegemoetkoming (maximaal 1.600 euro/maand) en de integratietegemoetkoming (maximaal 1.076 euro/maand) op federaal niveau.

Na de 65ste verjaardag kan men kiezen om deze tegemoetkomingen te behouden of over te stappen naar het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

Of het interessant is om over te stappen, wordt uitgerekend en vergeleken tijdens de aanvraag van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. Indien het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood hoger is, zal de zorgkas dit toekennen en wordt de integratie- of inkomensvervangende tegemoetkoming stopgezet. Anders blijft de integratie- of inkomensvervangende tegemoetkoming doorlopen.

Het maximale bedrag van de inkomensvervangende en de integratietegemoetkoming is hoger dan het bedrag van het zorgbudget ouderen (556 euro bij categorie 4 en 683 euro bij categorie 5), dus voor personen die al een hoger bedrag krijgen is het zinloos een aanvraag voor het zorgbudget ouderen in te dienen.

Verblijfsattest

Wordt het verblijf in het woonzorgcentrum niet aan de zorgkas gemeld via eWZCfin², dan zal de zorgkas een verblijfsattest opvragen. De voorziening zal dit verblijfsattest moeten invullen en vervolgens aan de zorgkas bezorgen.

U vindt een model van het formulier³ als bijlage bij deze nota.

Melding van einde verblijf in woonzorgcentrum

Als de bewoner zijn verblijf definitief beëindigt, met andere woorden, de verblijfsovereenkomst met het woonzorgcentrum beëindigt, is het belangrijk dat de zorgkas hiervan op de hoogte wordt gebracht.

Normaal gesproken wordt het einde van het verblijf automatisch gemeld via eWZCfin.

Als dit echter niet het geval is, bijvoorbeeld bij een verblijf in de Brusselse rusthuizen of verblijf in een Vlaams erkend woonzorgcentrum waarbij de persoon nog onder de federale financiering valt, moet de voorziening aan de zorgkas melden dat de bewoner het woonzorgcentrum heeft verlaten door het formulier als bijlage bij deze nota in te vullen en aan de zorgkas te bezorgen³.

Bij overlijden van de bewoner hoeft de voorziening niets aan de zorgkas te melden.

Hoe hoog mag het inkomen zijn om in aanmerking te komen voor een zorgbudget ouderen op basis van categorie 4?

² Het verblijf wordt niet via eWZCfin aan de zorgkas gemeld bij een verblijf in een niet Vlaams erkend rusthuis of bij verblijf in een Vlaams erkend woonzorgcentrum waarbij de persoon nog onder de federale financiering valt.

³ U vindt de formulieren ook op: www.vlaamssocialebescherming.be/formulieren/formulieren-voor-zorgbudgetten

De berekening van het zorgbudget ouderen is complex, maar we kunnen toch volgende vuistregels meegeven:

- Een **alleenstaande** heeft bij categorie 4 een te hoog inkomen als hij/zij een netto-pensioen heeft van **2150. euro per maand** (toestand op 1/12/2022, bij elke indexaanpassing verhoogt dit bedrag met 2%);
- Een **zorgbehoevende met een partner**, die gedomicilieerd moet zijn op hetzelfde adres als de zorgbehoevende, heeft bij categorie 4 een te hoog inkomen als ze een gezamenlijk netto-pensioen hebben van **2.535 euro per maand** (toestand op 1/12/2022, bij elke indexaanpassing verhoogt dit bedrag met 2%). De partner is meestal (maar niet altijd) de echtgenoot of echtgenote, maar belangrijk is dat beiden moeten gedomicilieerd zijn op hetzelfde adres. Verwanten tot de derde graad kunnen nooit een partner van de zorgbehoevende zijn binnen het zorgbudget ouderen.
- De **partner** van de zorgbehoevende beschikt ook over een **zorgcategorie** binnen het zorgbudget ouderen. In dat geval kunnen beiden een beroep doen op een 'gunstige berekening' voor het zorgbudget ouderen. De zorgbehoevende heeft hier bij categorie 4 een te hoog inkomen als zorgbehoevende en partner een gezamenlijk netto-pensioen hebben van **3.155 euro per maand** (toestand op 1/12/22).
- Een **alleenstaande** met een **pensioen** van 1.050 euro per maand en met de **schenking** van een huis dat de zorgbehoevende voor 100% bezat, ter waarde van 200.000 euro, heeft bij categorie 4 een te hoog inkomen.

Met vriendelijke groeten

Dirk Dewolf
Leidend ambtenaar
Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

Bijlagen:

1. Meer informatie over het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood
2. Berekening van het inkomen: algemene principes
3. Voorbeelden berekening zorgbudget voor ouderen in zorgcategorie 4
4. Verblijfsattest
5. Attest melding einde verblijf